

Posudek na diplomovou práci Evy Basovníkové

Intermedialita znaků elektronické komunikace: využití emotikonů jako nových výrazových prostředků

Předložená diplomová práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. V teoretické části autorka vymezuje charakteristické rysy a základní výrazové prostředky elektronické komunikace a postupně přechází k hlavnímu tématu své práce: zkoumání emotikonu z hlediska intermediality. Emotikon přibližuje na základě několika mediálních a sémiotických koncepcí: jako technický obraz (V. Flusser), simulacrum (J. Baudrillard), spektakl (G. Debord) a znak (Saussure, Peirce, Barthes, Eco). Ačkoliv úvodní část o elektronické komunikaci může působit poněkud zdouhavě - jako pouhé sumarizování výsledků známých teoretiků (Lévy, Virilio, apod.), autorka velmi zdařile aplikuje zjištění o podstatě elektronické komunikace na emotikony. Mám zde na mysli především úvahy o zrychlování komunikace (užívání přednastavených ikon), poukaz k interaktivitě a k rhizomatické struktuře internetu (vznik super-emotikonů, pronikání emotikonů do celého kyberprostoru), chápání emotikonu jako konzumního znaku, který však zároveň umožňuje nesčetné variace a může nabývat povahy personalizované informace. Emotikon je dále představen jako výrazně expresivní prvek elektronické komunikace, který se ovšem za jistých okolností může stát anestetickým výrazovým prostředkem ve smyslu W. Welsche. V uvedených pasážích diplomové práce oceňuji zejména nestranný přístup autorky. Při zkoumání takového jevu, jakým je emotikon a smajlík, je velmi snadné zastávat polohu „skeptika“, jak ji nastínil U. Eco.

V teoretické části se autorka opírá o celou řadu relevantních zdrojů, které se ovšem k problematice emotikonů vztahují buď nepřímo, nebo o emotikonech pojednávají z hlediska lingvistiky a psychologie komunikace. Kvůli nedostatku odborné literatury o emotikonech je diplomová práce E. Basovníkové bezpochyby objevným příspěvkem na poli intermediálních studií.

V praktické části diplomové práce si autorka klade za cíl demonstrovat intermedialitu emotikonu na internetu a v tištěných médiích. Volí pouze některé mediální formy - časopis, komiks, knihu a reklamu - a sleduje rozdílný způsob zacházení s emotivním ikonem v elektronické a tištěné podobě. Zároveň poukazuje na proces remediace, který znesnadňuje striktní oddělování tištěných a digitálních médií. Praktická část je funkčně doplněna množstvím zajímavých ukázek, pomocí kterých autorka dokazuje významové posuny emotikonu. Emotikon již neslouží pouze jako prostředek vyjádření dobré či špatné nálady a pouhý doplněk textu, ale stává se nositelem celé řady významů (může plnit funkci ironickou, ale může též sloužit marketingovým a reklamním účelům, stát se vyprázdněným znakem, slovy R. Barthes „mýtem“).

Z metodologického hlediska pokládám postup E. Basovníkové za vhodný. Diplomová práce nemá pouze referující charakter, autorka prokázala dobrou znalost odborné literatury a jednotlivé prameny využila invenčním způsobem. Neopomněla rovněž definovat základní pojmy, s nimiž v diplomové práci pracuje (pojem komunikace, emotikon, médium, intermedialita). V praktické části úspěšně uplatnila metodu komparativní analýzy. Její výsledky pak shrnula v závěru.

Po formální a jazykové stránce je diplomová práce napsána na dobré úrovni, pokud pomineme některé překlepy a drobné chyby. Určité výhrady lze uplatnit v případě citací. Na některých místech chybí údaj o konkrétní stránce, z níž autorka přejímá citaci (např. v poznámce 7 a 9). Čtenář by rovněž ocenil překlad cizojazyčných pasáží. Autorka však tyto citace vždy parafrázuje.

Celkově hodnotím práci jako velmi zdařilou a navrhuji hodnocení stupněm výborně.

Mgr. Alena Čechová

Praha 3. 1. 2010